

ترور وزیر دربار در مسجد

سپهسالار

قتل

عبدالحسین هژیر

حسین امامی

عبدالحسین هژیر

روز جمعه ۱۳ آبان سال ۱۳۲۸ مطابق با ۱۲ محرم ۱۳۶۹ در شبستان بزرگ مسجد سپهسالار و ازدحام جمعیت عزادار و دسته‌های عزاداری عبدالحسین هژیر، وزیر دربار مورد سوء قصد قرار گرفت و در گذشت. «...آقای هژیر کنار در بزرگ شبستان روی صندلی نشسته بودند، آقای سفیر کبیر پاکستان در طرف چپ و آقای ظهیر الاسلام [تولیت مسجد سپهسالار] هم سمت راست ایشان نشسته بودند... نزدیک ساعت چهار و نیم بعدازظهر ناگهان چراغ‌ها خاموش شد و به‌دنبال آن صدای تیر به گوش رسید، در همین هنگام شخصی [سید حسین امامی] که کت و شلواوری به تن داشت و از

چهره‌اش آثار اضطراب نمودار بود... خواست از میان جمعیت خودش را بیرون بیندازد اما افسر شهربانی او را محکم چسبید و بعد به کمک دیگران وی را دستگیر نمود.آقای هژیر را با اتومبیل به بیمارستان شماره ۲ ارتش منتقل کردند. پزشکان مریضخانه، فوراً مشغول مداوا شدند اما وضع مزاجی آقای وزیر خیلی بد بود، خونریزی شدید و ضعف بر ایشان کاملاً مستولی بود و به زحمت می‌توانستند ناله کنند.پزشکان بیمارستان گفتند که گلوله به طحال و ریه ایشان اصابت کرده و بخصوص صدمه زیادی به طحال وارد آورده... آقای هژیر اصلاً قادر به تکلم نبوده و حتی در جواب احوال‌پرسی اعلیحضرت همایونی که ساعت شش بعدازظهر به بیمارستان شریف فرماده بودند، بازحمت زیاد فقط لبخندی زدند.اطبای معالج آقایان پروفوسور یحیی عدل، دکتر لطیفی، سرتپ دکتر عبدالکریم یادی، ابتدا در نظر داشتند که ایشان را عمل کنند ولی با وجود خونریزی داخلی این امر امکان پذیر نبوده است به این جهت با تزریق پنی سیلین استریئوماپسین و مقداری خون موفق می‌شوند که حال مزاجی ایشان را تا ساعت ۱۲ شب اندکی بهبود دهند. از نیمه شب به بعد کم کم حال آقای هژیر منقلب می‌شود و نزدیک ساعت پنج صبح رو به وخامت می‌رود و سه ساعت و نیم بعد، یعنی مقارن ساعت ۱۰ صبح جان می‌سپارند»

روزنامه کیهان – شنبه ۱۴ آبان ۱۳۲۸

از خیابان لاله زار تا شاهرضا

مسابقه فزپاترین مغازه

به‌منظور زیبایی وترین و نمای مغازه‌ها و تشویق صاحبان آن، شهرداری تهران مصمم است همه ساله مسابقه‌ای به این منظور تشکیل و به صاحب مغازه که نمای مغازه و پیشخوان خود را بهتر از دیگران ساخته و ترتیب داده باشد به قضاوت عده‌ای از مهندسين عالی رتبه جوایزی بین آنها توزیع نماید و اینکه برای انجام این منظور که سال اول شروع این مسابقه است جوایز را اختصاص به سه خیابان لاله زار (بالا و پایین) و شاه (از میدان بهارستان تا خیابان پهلوی) و شاهرضا می‌دهد. روز ۲۵ اسفند ۱۳۲۸ هیأت داوری که مرکب از آقایان مهندس صفر، مهندس فروغی، مهندس صادق، مهندس بدیع و مهندس خورسند است در جلسه‌ای که در اداره کل ساختمان شهرداری تشکیل می‌شود نظر خود را نسبت به برندگان مسابقه کتاباً اعلام خواهند نمود که بوسیله رادیو و روزنامه آگهی می‌گردد. جوایز عبارت خواهد بود از: جایزه اول– به مغازه‌هایی که فاقد برق هستند یک شماره برق و در صورتی که برق آنها دایر باشد در عوض، بهای مصرف برق سال ۱۳۲۹ آن محل از طرف شهرداری پرداخت خواهد شد. جایزه دوم – پرداخت بهای مصرف برق محل مزبور از اول فورردین ۱۳۲۹ تا آخر شهریور ۱۳۲۹. جایزه سوم – پرداخت بهای مصرف برق تا آخر خرداد ۱۳۲۹. مشروط به اینکه بهای مصرف سال ۱۳۲۹ هر سه جایزه از سال ۱۳۲۸ تجاوز ننماید. کسانی که داوطلب شرکت در این مسابقه می‌باشند باید آمادگی خود را به ضمیمه دو قطعه عکس از نمای وترین فعلی به اداره کل ساختمان ارسال داشته و رسید دریافت دارند.

شهردار تهران

روزنامه اطلاعات – پنجشنبه ۲۹ دی ۱۳۲۸

دو چرخه سواران باشگاه تاج شد

بنا به اراده اعلیحضرت همایون شاهنشاهی به موجب پیشنهاد انجمن ملی تربیت بدنی و پیشاهنگی ایران امر ملوکلانه شرف صدور یافته است که باشگاه ورزشی دوچرخه سواران از این پس به نام باشگاه تاج نامیده شود. روزنامه کیهان – شنبه ۲۲ بهمن ۱۳۲۸

روز شمار

گردآوری:محمدگرشاسی

۷ مهر

آیت‌الله خمینی(امام‌ره) و جمع دیگری از بزرگان حوزه علمیه قم، از سوی آیت‌الله پروچری دامور سازماندهی و اصلاح و اداره امور آموزشی حوزه شدند.

۱۴ مهر

کنگره امریکا لایحه اختصاص ۲۷ میلیون دلار کمک نظامی به ایران، کره جنوبی و فیلیپین را به تصویب رساند.

۱۷ مهر

محمد ظاهر شاه پادشاه افغانستان در رأس هیأتی وارد تهران شد.

۱۳ آبان

دکتر محمد مصدق طبق دستور فرماندار نظامی به زادگاهش احمدآباد تبعید شد.

۱۹ آبان

وزیر راه در نامه‌ای به نخست‌وزیر خواستار انتقال مسئولیت اداره فرودگاه مهرآباد از وزارت جنگ به وزارت راه و ترابری شد.

۳۰ آبان

به رغم مخالفت وزارت امور خارجه، هیأت دولت زیر فشار دربار با پیشنهاد موزه متروپولیتن در برگزاری نمایشگاه فرستاد و چندین دهکده را دیدار شاه از آن کشور موافقت کرد.

۲۲ آبان

سرلشکر فضل‌الله زاهدی رئیس شورای ملی به‌دلیل تقلبات فراوان در آن بابل اعلام شد.

۸ بهمن

زلزله در کنگان و بوشهر یک هزار نفر را به کام مرگ فرستاد و چندین دهکده را ویران کرد.

۲۰ بهمن

اولین دوره مجلس سنا به ریاست سید حسن تقی‌زاده آغاز به کار کرد.

۱۶ اسفند

دولت ایران به‌صورت دوفاکتو(به‌صورت موقت) دولت اسرائیل را به رسمیت شناخت و این موضوع به طور رسمی از جانب نماینده ایران در سازمان ملل اعلام شد.

۲۴ اسفند

قانون اصلاحات ارضی به تصویب مجلس شورای ملی رسید.

باتحصن مقابل دربار

جبهه ملی تأسیس شد

لیلا ابراهیمیان / بیست‌ویکم آبان‌ماه ۱۳۲۸؛ جبهه ملی ایران تأسیس شده؛ نخستین و مهم‌ترین گروهی که در تاریخ سیاسی ایران بر مبنای ملی‌گرایی تشکیل شد. اگر بیشترین زمان مجلس پانزدهم صرف مبارزه قدرت میان احمد قوام و محمدرضاشاه و امتیاز نفت شوروی شد، مسأله اصلی در شانزدهمین دوره مجلس شورای ملی،

جمعی از اعضای جبهه ملی در منزل دکتر مصدق – سال ۱۳۲۸

مبارزه شاه و محمد مصدق درباره قانون اساسی و بحران شرکت نفت ایران و انگلیس بود.
مهرماه ۱۳۲۸ شاه تصمیم گرفت برای درخواست کمک مالی به امریکا سفر کند. چند روز قبل از سفر شاه، محمد مصدق با تعدادی از دانشجویان، سیاسی‌ها و بازاری‌ها به دربار رفت و در ۲۲مهرماه ۱۳۲۸ آنها در کاخ مرمر متحصن شدند. اعتراض‌کننده‌ها گروهی ۲۰ نفره برای مذاکره با عبدالحسین هژیر انتخاب کردند؛ این گروه هسته اولیه شکل‌گیری جبهه ملی ایران در بیست‌ویکم آبان‌ماه محسوب می‌شوند. نتیجه تحصن این بود که دربار قول داد به بی‌قانونی در انتخابات پایان دهد. کمیته بیست نفره بعد از پایان تحصن راهی خانه محمد مصدق شدند و آنجا بود که سیدحسین فاطمی در سخنانی پیشنهاد تشکیل ائتلاف جبهه ملی ایران را داد و به این ترتیب ائتلافی وسیع به‌رهبری محمد مصدق تشکیل شد. در جمع اولیه جبهه ملی ایران نام افرادی مانند احمد ملکی مدیر روزنامه ستاره، محمدحسن کاویانی، عباس خلیلی مدیر روزنامه اقدام، عمیدی نوری مدیر روزنامه داد، سیدعلی شایگان، شمس‌الدین امیرعلایی، سیدمحمود نریمان، ارسلان خلعتبری، آیت‌الله غروی، ابوالحسن حائری‌زاده، حسین مکی، مظفر بقایی، عبدالقدیر آزاد، محمدرضا جلالی نائینی مدیر روزنامه کشور، سیدحسین فاطمی مدیر روزنامه باختر امروز و مشاراعظم به چشم می‌خورد.در اساسنامه هفت ماده‌ای جبهه ملی آمده است: «جبهه ملی از هیأت مؤسسين و دسته های مختلف ملی که طرفدار تأمین عدالت اجتماعی و حفظ قانون اساسی هستند تشکیل می‌شود.»
جبهه ملی اولین بیانیه عمومی‌اش را با سه درخواست منتشر کرد: «انتخابات عادلانه، لغو حکومت نظامی و آزادی مطبوعات» نکته جالب این است که مسأله نفت و پایان دادن به قرارداد نفت با انگلیسی‌ها در جلسه تأسیس جبهه ملی مطرح نبود و جزو اهداف این ائتلاف سیاسی محسوب نمی‌شد اگرچه که بعداً به مهم‌ترین موضوع جبهه ملی تبدیل شد و مسیر حرکت سیاسی آن را تعیین کرد. فعالیت جبهه ملی، اول از تأسیس تا زمان انحلال که هم‌زمان با کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ اتفاق افتاد، به دو دوره تقسیم می‌شود: دوره اول از زمان تأسیس تا سوم تیر ۱۳۳۱، که در این دوره به‌دلیل مسأله تلاش برای ملی شدن نفت نوعی همگرایی بین اعضا وجود داشت و آن دوره‌ای طلایی از همکاری میان نیروهای تحول‌خواه است. اما دوره دوم فعالیت جبهه ملی ایران که از نخست‌وزیری مجدّد دکتر مصدق تا کودتای ۲۸ مرداد را شامل می‌شود، دورانی سرشار از اختلاف است. طیف‌بندی‌ها به ساختار کلی آسیب می‌رساند تا جایی که وقتی نیروهای نظامی و هواداران شاه با همکاری نیروهای خارجی در تاریخ ۲۸ مرداد دست به کودتا می‌زنند، از میان ۱۹ نفر عضو هیأت مؤسس جبهه، تنها ۳ یا ۴ نفر در کنار مصدق بودند و دیگران یا کنار رفتند یا آشکارا علیه دولت ملی مصدق نقش آفرینی می‌کردند و همراه با کودتا بودند.

نیمه دوم
۱۳۲۸

ایران

■ صفحه ۱۶ ■ سال بیست و ششم ■ شماره ۲۴۱۵ ■ دوشنبه ■ ۲۰ مرداد۱۳۹۹ ■ ۲۰ ذی الحجه ۱۴۴۱ ■ ایران قرن چهل و هشت

مبتکر حساب سیار در خدمات بانکی

بازرگانی؛ نخستین بانک خصوصی ایران

به شکل شرکت سهامی عام تأسیس و خیلی زود تبدیل به رقیبی جدی برای بانک‌های دولتی شد. علاوه بر سود قابل توجهی که به سپرده‌گذاران این بانک تعلی می‌گرفت و موجب اقبال مردم به این بانک شده بود، امتیازی که خدمات این بانک نسبت به بانک‌های دولتی داشت این بود که با افتتاح «حساب سیار» این امکان به دارندگان حساب داده می‌شد تا در هر شعبه‌ای که مایلند خدمات بانکی مورد نیاز را خود را انجام دهند. این بانک در شهرهای مختلف ایران شعبه‌هایی دایر کرد و برای ارائه خدمات بین‌المللی هم شعب بانک در لندن و هامبورگ شروع به فعالیت کردند. ظرف سه سال ۵ بانک خصوصی دیگر در ایران شروع به فعالیت

رئیس اداره قهوه خانه‌ها!

رتبه‌ترین خدمتگزارانش از ۲۰۰۰ ریال این ادارات ماهی ۴۵۰۰۰ ریال حقوق تعیین و یک اتومبیل پونیتاک ۴۹ و یک جیب نو و یک ماشین بزرگ در اختیار او گذارده اند! شاید با مخارج گزاف و گرانی عجیب این مملکت ۴۵۰۰ تومان چندان زیاد نباشد، ولی در کشوری که حقوق عالی

۱۳۲۸
1949

۱۳۲۹
1950